

บทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วน
การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุน
ปืนของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์
จังหวัดสมุทรปราการ

**The Role of Administrative Operations, especially Applying for a license to use
Firearms and Ammunition, Phra Samut Chedi District Office, Samut Prakan Province.**

สินี นาคสิงห์**

Sinee Narksing

sinee.narksing@gmail.com

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีที่มาจากผู้ที่วิจัยต้องการจะศึกษาบทบาท ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทและการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น โดยงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบมีโครงสร้าง โดยผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็นคือบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง และนายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ประเด็นต่อมาคือปัญหาและอุปสรรคที่พบโดยส่วนมากจะเป็นการที่ประชาชนไม่ทราบถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินการ ทำให้ไม่สามารถจัดเตรียมเอกสารได้ถูกต้อง วิธีการแก้ไขปัญหาควรจะมีมีการดำเนินการผ่านระบบออนไลน์ เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดเตรียมเอกสารไม่ครบถ้วนได้ มีข้อเสนอแนะคือควรพัฒนาระบบสื่อสารของอำเภอให้เป็นปัจจุบันเพื่อความสะดวกและรวดเร็วของการติดต่อสื่อสารการดำเนินการด้านอาวุธปืน และควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานปฏิบัติงานแทนกันได้ และควรมีการพัฒนาให้ระบบสามารถขออนุญาตผ่านทางออนไลน์ได้ และควรให้การดำเนินการขออนุญาตต่างๆของกรมการปกครองมีแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

คำสำคัญ : อำเภอ ; การขออนุญาต ; การดำเนินงานด้านปกครอง

Keywords : District ; Applying for a license ; Administrative Operations

---

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

**นักศึกษาลูกสุตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มีอำนาจและหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งรวมถึงการให้บริการประชาชนภายในเขตพื้นที่อำเภอ โดยที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มีโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 4 กลุ่มงาน/ฝ่าย ดังนี้ 1. กลุ่มงานบริหารงานปกครอง แบ่งงานภายในออกเป็น 3 ฝ่าย คือ 1.1 ฝ่ายบริหารงานปกครอง 1.2 ฝ่ายการอนุญาตทางปกครอง 1.3 ฝ่ายการเงินและบัญชี, 2. กลุ่มงานฝ่ายทะเบียนและบัตร แบ่งงานภายในออกเป็น 4 ฝ่าย/งาน คือ 2.1 ฝ่ายทะเบียนทั่วไป 2.2 ฝ่ายบัตรประจำตัวประชาชน 2.3 ฝ่ายทะเบียนราษฎร 2.4 ฝ่ายสถานะบุคคลและสัญชาติ, 3. กลุ่มงานความมั่นคง แบ่งงานภายในออกเป็น 3 ฝ่าย คือ 3.1 ฝ่ายการรักษาความสงบเรียบร้อย 3.2 ฝ่ายรักษาความมั่นคงภายใน 3.3 ฝ่ายการสื่อสาร, 4. กลุ่มงานอำนวยความสะดวก แบ่งงานภายในออกเป็น 2 ฝ่าย คือ 4.1 ฝ่ายดำรงธรรม 4.2 ฝ่ายอำนวยความสะดวก ซึ่งการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน เป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายการอนุญาตทางปกครอง กลุ่มงานบริหารงานปกครอง

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน เป็นหนึ่งในภารกิจงานอยู่ในฝ่ายการอนุญาตทางปกครอง ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียน ขออนุมัติ ขออนุญาตเกี่ยวกับอาวุธปืน และกฎหมาย อื่น ๆ ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน มีขั้นตอนในการดำเนินการที่มีความแตกต่างกันออกไปตามประเภทของการใช้อาวุธปืน ในทางปฏิบัติจึงต้องทำการสอบถามจากประชาชนผู้รับบริการว่าจะใช้อาวุธปืนจากไหน เช่น ช้อจากร้านสวัสดิการหรือชื้อต่อจากบุคคลอื่น เพราะแต่ละประเภทของการใช้อาวุธปืนจะมีการติดต่อและขั้นตอนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ทุกขั้นตอนจะเริ่มต้นอย่างเดียวกัน คือ การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมในกรณีที่ไม่ใช่ข้าราชการ แต่หากกรณีเป็นข้าราชการจะไม่ต้องตรวจสอบประวัติอาชญากรรม และดำเนินการตามขั้นตอนกรณีออกไปอนุญาตให้ใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3) และการออกไปอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.4) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการขอใบอนุญาตทั้งสองนั้นมีรายละเอียดของเอกสารที่จะต้องให้ประกอบการยื่นขออนุญาตที่แตกต่างกัน ซึ่งปัญหาที่พบจากการปฏิบัติ คือ ประชาชนผู้ยื่นขออนุญาตไม่ทราบว่าเอกสารที่ต้องใช้ยื่นประกอบการขออนุญาตมีรายการใดบ้าง และแต่ละรายการนั้นเป็นเอกสารชนิดใด ซึ่งในบางกรณีเกิดความล่าช้าในการให้บริการเนื่องจากเอกสารที่ประชาชนได้เตรียมมาเป็นเอกสารที่ไม่ถูกต้องตามที่อำเภอต้องการ เช่น เอกสารการสอบสวนประวัติอาชญากรรมจะต้องเป็นการตรวจสอบด้วยวิธีพิมพ์ลายนิ้วมือเท่านั้น ไม่สามารถใช้เอกสารที่ตรวจสอบประวัติอาชญากรรมผ่านเว็บไซต์ได้ ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าที่จะต้องทำการตรวจสอบใหม่อีกครั้ง และปัญหาในด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานของอำเภอ เนื่องจากพบปัญหาเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการขออนุญาตลาหรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ไม่มีเจ้าหน้าที่ท่านอื่นปฏิบัติหน้าที่ทดแทนได้ เพราะขาดความรู้ในขั้นตอนและรายละเอียดของเอกสารประกอบการขออนุญาตนั้น จึงทำให้ประชาชนไม่สามารถรับบริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

จากปัญหาข้างต้นเห็นได้ว่า ที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จึงมีบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ผู้เขียนจึงสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตลอดจน

ข้อเสนอแนะอันเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการปฏิบัติงานในส่วนของการอนุญาตมีและและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง บทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้วิธีวิจัยผ่านทาง 1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานวิจัย คู่มือปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ หนังสือสั่งการต่าง ๆ เอกสารทางของราชการ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน และ 2. การวิจัยสนาม (Field Research) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างจะประกอบไปด้วย นายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง เจ้าหน้าที่ปกครอง อย่างละ 1 คน รวมเป็น 3 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะเป็นการใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงการ หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ อันมีลักษณะของการสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์ และไม่ว่าจะสัมภาษณ์บุคคลใดก็จะใช้ชุดคำถามสัมภาษณ์อย่างเดียวกันทั้งหมด ในการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยผู้สัมภาษณ์กำหนดวันนัดหมาย วันสัมภาษณ์ และแจ้งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า และในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์ใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงที่ซึ่งได้รับความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ในการบันทึก ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ซึ่งวิธีการเก็บข้อมูลจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีครบถ้วนแล้ว โดยบุคคลอื่น เช่น หนังสือทั่วไป งานวิจัย เอกสารของทางราชการ เป็นต้น และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ตามคำถามที่ได้กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์เท่านั้น และในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงตามคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยการ 1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และจากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละบุคคล 3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารโดยแยกตามประเด็น เช่น บทบาทหน้าที่ของบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการมีอยู่อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการมีอย่างไร และจะมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระ

สมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการอย่างไร ก่อนที่จะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ และ 4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลการวิจัยบทบาทหน้าที่ของบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
- 3) เพื่อศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า

1. เจ้าหน้าที่ปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบในขั้นตอนแรก คือ สำหรับขั้นตอนการออกใบอนุญาตให้ใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3) โดยมีบทบาทในการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการขอใช้อาวุธปืนอธิบายขั้นตอนการเตรียมเอกสาร โดยแยกรายละเอียดการเตรียมเอกสาร ตามประเภทของการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนของอำเภอพระสมุทรเจดีย์ การรับเอกสาร การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบใบอนุญาต ป.4 กรณีที่ขอใช้อาวุธปืนประเภทรับโอนระหว่างบุคคล เพื่อทำการตรวจสอบว่าใบอนุญาต ป.4 ว่าข้อมูลได้นำเข้าข้อมูลทะเบียนอาวุธปืนของกรมการปกครองแล้วหรือไม่ หากพบว่ายังไม่ได้นำเข้าข้อมูลในระบบ เจ้าหน้าที่ปกครองจะต้องประสานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป เมื่อประชาชนได้เตรียมเอกสารเรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่ปกครองจะตรวจสอบเอกสารทั้งหมดว่าครบถ้วนหรือไม่ แล้วจึงจะดำเนินการออกคำร้องประเภทขอมีและใช้อาวุธปืน ในระบบ E-DOPA License กรมการปกครองต่อไป และนำเสนอให้นายทะเบียนอนุญาตต่อไป และสำหรับขั้นตอนการออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.4) เจ้าหน้าที่ปกครองจะดำเนินการออกคำร้องขอมีและใช้อาวุธปืน พร้อมตรวจสอบข้อมูลอาวุธปืนที่ชื่อว่าตรงตามใบคู่มือประจำปืนที่กรมการปกครองออกให้หรือไม่ และดำเนินการออกเอกสารผลการตรวจอาวุธปืนพร้อมลอกข้อมูลปืนที่ปรากฏมากับตัวปืน และนำเสนอให้นายทะเบียนอนุญาตต่อไป

2. ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง มีบทบาทในการตรวจสอบเอกสารที่เจ้าหน้าที่ปกครองที่ทำเรื่องการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน และปลัดอำเภองานปกครองลงนามผ่านมา

ว่าเอกสารถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยหรือไม่ ก่อนจะส่งผ่านเอกสารที่ต้องครบถ้วนแล้วให้นายอำเภอลงนามอนุมัติต่อไป ทั้งใบป.3 และใบป.4 ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองเสมือนเป็นตัวกลางที่เชื่อมระหว่างผู้ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ปกครองและผู้บริหารนายอำเภอผู้มีอำนาจอนุมัติ เป็นผู้สื่อสารข้อมูลให้อีกฝ่ายระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

3. นายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ มีบทบาทในการอนุมัติใบป.3 และใบป.4 ซึ่งก็คือใบอนุญาตการขอมีและใช้อาวุธปืน ซึ่งจะตรวจสอบคุณสมบัติอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาจากเอกสารต่าง ๆ ที่ได้ผ่านมาจากเจ้าหน้าที่ปกครอง ปลัดอำเภอผู้ดูแลงานปกครอง ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง และมาจนถึงนายอำเภอผู้มีอำนาจอนุมัติ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ปกครอง พบปัญหา คือ (1) การไม่ได้นำเข้าสู่ข้อมูลใบอนุญาต ป.4 เนื่องจากอดีตใบอนุญาต ป.4 เขียนด้วยมือ และมีการพัฒนาระบบให้มีการนำเข้าสู่ใบอนุญาต ป.4 (เขียนด้วยมือ) เข้าระบบคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ของอำเภออาจมีการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ไม่ครบทุกฉบับ จึงต้องประสานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตามใบอนุญาต ป.4 ณ อำเภอๆ นั้น แจ้งให้นำเข้าสู่ข้อมูล บางอำเภอติดต่อไม่ได้หรือติดต่อได้แต่ต้องใช้เวลาในการนำเข้าสู่ข้อมูล จึงทำให้เกิดความล่าช้า และ(2) การไม่ได้บันทึกใบอนุญาต ป.3 เข้าในระบบข้อมูลกรมการปกครอง จึงต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่อำเภอที่ออกใบอนุญาต ทำการบันทึกใบอนุญาต ป.3 เพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

2. การปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง พบปัญหา คือ การตรวจเอกสาร เนื่องจากบางครั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงาน ตรวจสอบเอกสารแล้วแต่เอกสารไม่ครบถ้วน จึงทำให้ต้องขอเอกสารเพิ่มเติม หรือนำเอกสารกลับมาแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อจัดเตรียมเอกสารแล้วเริ่มขั้นตอนใหม่ ซึ่งทำให้ระยะเวลาของการขอใบอนุญาตช้าลง

3. การปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ พบปัญหา คือ ในบางกรณีผู้ขออนุญาตมีความต้องการที่จะเร่งรัดเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้อนุมัติใบอนุญาตให้ดำเนินการออกใบอนุญาตให้โดยเร็วและใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ล้วนแต่มาจากการที่ไม่มีกระบวนการขั้นตอนและกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดช่องว่างของการปฏิบัติงานที่อาจทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่โปร่งใสได้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า

1. เจ้าหน้าที่ปกครอง เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานโดยพัฒนาระบบสื่อสารหรือการอัพเดทข้อมูลเบอร์ดติดต่อของอำเภอ นั้น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานอาวุธปืน และเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอีกทางหนึ่ง และควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการปฏิบัติ เนื่องจากการใช้อาวุธปืนประเภทรับโอนระหว่างบุคคล ต้องทำเรื่อง

ตัดโอนอาวุธปืนตามต้นขั้วใบอนุญาต ป.4 ที่อำเภอ นั้น ๆ ออกใบอนุญาต ประชาชนต้องเดินทางไปทำเรื่องด้วยตนเอง ทำให้ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

2. ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน โดยควรจะมีการกำหนดคู่มือการปฏิบัติงานของแต่ละอำเภอให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับขั้นตอนการปฏิบัติงานและเอกสารที่ต้องจะใช้ในการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน และเผยแพร่ผ่านระบบสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจสอบรายละเอียดการขอใบอนุญาต เช่น เอกสารที่ต้องใช้ในการยื่นขอใบอนุญาต ขั้นตอนการขอใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการขอใบอนุญาต และเพื่อให้การขอใบอนุญาตมีมาตรฐานและแบบแผนที่แน่นอน อีกทั้งเห็นควรให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและปลัดอำเภองานที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาต ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. นายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานโดยควรจะมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเหลือ เช่น ควรจะมีการขอใบอนุญาตผ่านทางออนไลน์ ซึ่งในเว็บไซต์ของกรมการปกครองก็จะมีรายละเอียดว่าต้องการเอกสารอะไรบ้างเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกอำเภอ ซึ่งประชาชนก็จะสามารถตรวจเช็คสถานะได้ว่าอยู่ในขั้นตอนไหน ใช้เวลาเท่าไรในการขอใบอนุญาต ซึ่งผู้ขอใบอนุญาตก็ต้องทำตามระบบทำให้ไม่สามารถเร่งรัดให้ผู้อนุมัติออกใบอนุญาตได้ และเห็นควรมีการเพิ่มศักยภาพบุคลากรให้สามารถทำงานแทนกันได้กรณีที่มีผู้ปฏิบัติงานหลักไม่อยู่ ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นต้องถึงขนาดทำแทนได้ 100 % แต่อย่างน้อยควรจะตอบคำถามของผู้มาขอใบอนุญาตหรือสามารถหาเอกสารที่ต้องการได้

อภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ปกครองมีบทบาทหน้าที่ในขั้นตอนการออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3) เจ้าหน้าที่จะต้องสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการขอซื้ออาวุธปืน เช่น ซื้ออาวุธปืนประเภทใด อาวุธกี่กระบอกหรือซื้อร้านค้า และซื้ออาวุธปืนขนาดใด เจ้าหน้าที่จะอธิบายขั้นตอนการเตรียมเอกสาร โดยแยกรายละเอียดการเตรียมเอกสารตามประเภทของการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนของอำเภอพระสมุทรเจดีย์ และเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบใบอนุญาต ป.4 กรณีที่ขอซื้ออาวุธปืนประเภทรับโอนระหว่างบุคคล เพื่อทำการตรวจสอบว่าใบอนุญาต ป.4 ว่า ข้อมูลได้นำเข้าข้อมูลทะเบียนอาวุธปืนของกรมการปกครองแล้วหรือไม่ หากพบว่ายังไม่ได้นำเข้าข้อมูล ก็จะมีการประสานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป เมื่อประชาชนได้เตรียมเอกสารเรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบเอกสารทั้งหมดว่าครบถ้วนหรือไม่ จึงจะดำเนินการออกคำร้องประเภทขอมีและใช้อาวุธปืน ในระบบ E-DOPA License กรมการปกครองต่อไป และนำเสนอให้นายทะเบียนอนุญาตต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Mintzberg(1938) (อ้างถึงใน วิจิตร ก่อสกุล, 2564) ที่อธิบายว่าส่วนประกอบขององค์การ ได้จำแนกบุคลากรขององค์การเป็น 5 กลุ่ม ซึ่งเจ้าหน้าที่ถือเป็น บุคลากรประเภทที่ 1 ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานหลัก มีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานหลักขององค์การโดยตรง เช่น การผลิตสินค้า การให้บริการ โดยมีภาระหน้าที่ 4 ประการ คือ (1) จัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต (2) ทำหน้าที่ผลิตวัตถุดิบให้เป็นสินค้า (3) ทำหน้าที่ขายและจัดส่ง (4) ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติโดยตรงตามข้อ 1-3 เช่น การซ่อมบำรุงเครื่องจักร เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า เป็นต้น

ส่วนปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง มีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารที่เจ้าหน้าที่ปกครองที่ทำเรื่องการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนได้เสนอตามลำดับชั้นมายังปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง และลงนามผ่านว่าเอกสารถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยหรือไม่ ก่อนจะส่งผ่านเอกสารที่ถูกต้องครบถ้วนแล้วให้นายอำเภอลงนามอนุมัติต่อไป ทั้งใบป.3 และใบป.4 โดยเสมือนเป็นตัวกลางที่เชื่อมระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารซึ่งถ้าหากมีปัญหาอะไรติดขัด ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองก็จะเป็นผู้สื่อสารข้อมูลให้อีกฝ่ายจากข้างบนและข้างล่างให้และสามารถปฏิบัติงานของตนเองได้

แนวคิดของ Mintzberg(1938) (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564) ที่อธิบายส่วนประกอบขององค์การไว้ โดยจำแนกบุคลากรขององค์การเป็น 5 กลุ่ม ซึ่งปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง เปรียบเทียบได้ว่าเป็นบุคลากรขององค์การประเภทที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหารระดับกลาง ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับพนักงานระดับปฏิบัติการและมีลำดับช่วงชั้นการบังคับบัญชาหลายระดับ การตัดสินใจบางอย่างทำได้เอง บางอย่างต้องขออนุมัติผู้บริหารระดับสูง ต้องประสานงานทั้งระดับบน-ล่างและหน่วยงานข้างเคียงอื่น ๆ และยังทำหน้าที่เสมือนเป็นผู้บริหารระดับสูง ในหน่วยงานของตนเองด้วย

นายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ มีหน้าที่ คือ การอนุมัติใบป.3 และใบป.4 ซึ่งก็คือใบอนุญาตการขอมมีและใช้อาวุธปืน โดยเอกสารต่าง ๆ จะผ่านมาจากเจ้าหน้าที่ ปลัดอำเภอผู้ดูแลงานปกครอง ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง และมาถึงนายอำเภอ โดยจะพิจารณาจากเอกสารเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติอีกครั้งหนึ่ง ที่ต้องตรวจสอบให้ละเอียดนั้น ก็เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับผู้อนุมัติเอง เพราะตัวนายอำเภอนั้นเป็นผู้อนุมัติใบป.4 ขอมมีและขอใช้อาวุธปืน ซึ่งถ้าหากผู้ได้รับใบอนุญาตไปกระทำความผิดก็อาจจะส่งผลมาถึงผู้อนุมัติใบอนุญาตได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Mintzberg (1938)(อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564) ที่อธิบายส่วนประกอบขององค์การได้จำแนกบุคลากรขององค์การเป็น 5 กลุ่ม โดยนายอำเภอเปรียบเทียบกับประเภทที่ 2 ผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่รับผิดชอบงานทั้งหมดขององค์การอาจเรียกว่า CEO (Chief Executive Officer) ประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บังคับบัญชาสูงสุด ซึ่งบางแห่งอาจรวมถึงคณะกรรมการบริหารโดยมีหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ การควบคุมบังคับบัญชา การบริหารงานในองค์การรวมทั้งการประสานงานกับองค์การอื่นและการพัฒนาองค์การ

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ปกครองประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับการไม่ได้นำเข้าสู่ข้อมูลใบอนุญาต ป.4 เนื่องจากอดีตใบอนุญาต ป.4 เขียนด้วยมือ และมีการพัฒนาระบบให้มีการนำเข้าสู่ใบอนุญาต ป.4 ที่เขียนด้วยมือ นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ของอำเภออาจมีการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ไม่ครบทุกฉบับ จึงต้องประสานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตามใบอนุญาต ป.4 ณ อำเภอๆ นั้น แจ้งให้นำเข้าสู่ข้อมูล บางอำเภอก็ติดต่อไม่ได้หรือติดต่อได้แต่ต้องใช้เวลาในการนำเข้าสู่ข้อมูล จึงทำให้เกิดความล่าช้า สอดคล้องกับแนวคิดของ Hammer and Champy(1993) (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564) อธิบายว่า การปรับรื้อองค์การ หมายถึง การคิดทบทวนถึงหลักการและกฎเกณฑ์พื้นที่และออกแบบกระบวนการดำเนินงานขึ้นมาใหม่ แบบถอนรากถอนโคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างก้าวกระโดดของสมรรถนะด้านต่าง ๆ โดยใช้ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่ทันสมัย เช่น ต้นทุน คุณภาพ การบริการและความรวดเร็ว และหลักการขั้นพื้นฐาน เป็นหลักการที่จะต้องทบทวนสิ่งที่เราทำอยู่ใหม่

ทั้งหมด งานที่ทบทวนต้องเป็นงานหลักขององค์กร โดยเฉพาะพยายามที่จะคิดว่าแนวความคิดที่ออกแบบใหม่นั้น ออกแบบจากพื้นฐานที่ไม่มีอะไรอยู่เดิม เพราะถ้าไปติดยึดอยู่กับสิ่งที่ทำอยู่เดิมเราจะปรับปรุงแก้ไขอะไรได้ไม่มากนัก

จุดเด่นของแนวความคิดคืออย่าไปยึดติดอยู่กับของเดิม สอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ ก่อสกุล, (2564) ให้ความหมายว่า การปฏิรูประบบราชการ หมายถึง การปรับเปลี่ยนพื้นฐานของระบบราชการ หรือองค์กรสาธารณะ โดยเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความสามารถในการปรับตัว และการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ปัจจัยสำคัญในการปฏิรูประบบราชการ และปัญหาของการไม่ได้บันทึกใบอนุญาต ป.3 เข้าในระบบข้อมูลกรมการปกครอง จึงต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่อำเภอที่ออกใบอนุญาต ทำการบันทึกใบอนุญาต ป.3 เพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันทิวา เงามเมฆ (2562) ได้ศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สำนักทะเบียนอำเภอ กรณีศึกษา อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอหนองแค อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยจากการศึกษาด้านบุคลากรเป็นหนึ่งในปัจจัยของปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน เช่น แรงจูงใจในการทำงาน ความคาดหวัง และเป้าหมายในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิตา เข้าปาน, (2562) ได้ศึกษา การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จากการศึกษาพบว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มีลักษณะสำคัญ 7 ประการ ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานของภาครัฐโดยการนำเอาหลักการจัดการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้มุ่งเน้นการปฏิรูประบบราชการทั้งระบบ เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีความคล่องตัวและบุคลากรมีคุณภาพเป็นระบบราชการยุคใหม่ โดยหลักการที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีดังนี้ 1) การบริหารงานแบบมีอาชีพ ในการบริหารงานนั้น ผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพ มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าตัดสินใจและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว 2) การมีมาตรฐานและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หน่วยงานต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถตรวจสอบผลงานได้ตามตัวชี้วัดและมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง 3) การบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ คือการมองเห็นผลสำเร็จของงานที่สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ และคุณภาพมากกว่ากระบวนการโดยคำนึงถึงผลสำเร็จ 4) การปรับโครงสร้างให้เกิดการกระจายงานและอำนาจ โครงสร้างมีส่วนสำคัญที่จะต้องได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจงาน เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความคล่องตัว รวดเร็ว 5) การมุ่งเน้นให้เกิดการแข่งขันในระบบการบริหารงานภาครัฐมากขึ้น การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเพื่อลดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการบริหารงานลง การเปลี่ยนระบบวิธีการจ้างเป็นจ้างเหมาเอกชนร่วมดำเนินการ 6) การมุ่งเน้นแนวทางการจัดการในแบบเอกชน โดยเฉพาะเรื่องการบริหารค่าตอบแทนหรือการให้เงินรางวัล (โบนัส) แบบเอกชน จะช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพมากขึ้น 7) การบริหารงานที่มุ่งเน้นความประหยัด ในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่การปฏิบัติงานจะให้ความสำคัญกับความมีวินัยและความประหยัดต้องบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย โดยคำนึงถึงคุณภาพและเพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด

สำหรับปลัดหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง พบปัญหาในการปฏิบัติงานได้แก่การตรวจสอบเอกสารที่อาจเกิดความผิดพลาดของการทำงานที่แม้ว่าจะมีการตรวจสอบแล้วแต่ก็ยังพบข้อผิดพลาดของเอกสารนั้น และต้องขอเอกสารเพิ่มเติม จึงส่งผลให้ระยะเวลาในการขอใบอนุญาต ช้าลงเพิ่มขึ้น อีกทั้งในบางกรณีนายอำเภอ

อาจจะมีการเรียกสอบถามรายละเอียด ซึ่งตัวปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองเองก็ต้องมีความเข้าใจในแต่ละกรณีที่ขอใบอนุญาต เพื่อให้สามารถตอบข้อซักถามของท่านนายอำเภอได้ และเพื่อให้นายอำเภอลงนามออกใบอนุญาตต่อไป

นายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ประสบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานในบางกรณีผู้ขออนุญาตมีความต้องการที่จะเร่งรัดเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้อนุมัติใบอนุญาตให้ดำเนินการออกใบอนุญาตให้โดยเร็วและใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ล้วนแต่มาจากกรณีที่ไม่มีกระบวนการขั้นตอนและกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดช่องว่างของการปฏิบัติงานที่อาจทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่โปร่งใสได้ โดยปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดกลยุทธ์ของ Osborne and Plastrick (1993) (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564) ที่ได้เสนอกกลยุทธ์ 5 ประการที่จะทำให้การปฏิรูประบบราชการประสบผลสำเร็จ ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของข้าราชการ หรือจะต้องเปลี่ยนรหัสพันธุกรรมหรือ DNA ซึ่ง Osborne and Plastrick แนะนำกลยุทธ์ในการเปลี่ยน DNA ด้วยกลยุทธ์ “The five C’s” คือ 1. กลยุทธ์หลัก โดยองค์การหรือหน่วยงานจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อเดินหน้าไปในทิศทางเดียวกัน 2. กลยุทธ์ที่สำคัญ องค์การหรือหน่วยงานจะต้องกำหนดแรงจูงใจให้เกิดการแข่งขันเพราะถ้าเป็นระบบผูกขาดก็จะไม่เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ระบบตลาดที่เปิดโอกาสให้การแข่งขันจะทำให้มีการพัฒนาการทำงาน 3. กลยุทธ์ลูกค้า องค์การหรือหน่วยงานจะต้องมีความโปร่งใสพร้อมที่จะให้ลูกค้าหรือประชาชนตรวจสอบได้ ผลการเลือกตั้งก็เป็นการสะท้อนการตรวจสอบจากประชาชนได้ทางหนึ่ง 4. กลยุทธ์การควบคุม องค์การหรือหน่วยงานกำหนดว่าการตัดสินใจอยู่ที่ไหน ใครเป็นผู้ตัดสินใจ อำนาจมาจากประชาชน รัฐบาลมาจากประชาชน การตัดสินใจต้องตอบสนองความต้องการของประชาชน และ 5. กลยุทธ์วัฒนธรรม องค์การหรือหน่วยงานจะมีวัฒนธรรม ค่านิยม ทัศนคติและความคาดหวังของบุคลากร ถ้าองค์การหรือหน่วยงานปฏิบัติตามข้อ 1-4 ก็จะมีปฏิรูประบบราชการได้ไม่ยากหรือประสบความสำเร็จได้

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ปกครองเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านปกครอง โดยเห็นควรให้มีการพัฒนาระบบสื่อสารหรือการอพเดทข้อมูลเบอร์ดิจิตอลของอำเภอ นั้น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานอาวุธปืน และเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอีกทางหนึ่งด้วยสอดคล้องกับ วิโรจน์ ก่อสกุล, (2564) ได้อธิบายว่า การจัดการความรู้ประกอบไปด้วยชุดของการปฏิบัติงานที่ถูกใช้โดยองค์การต่าง ๆ เพื่อที่จะระบุ สร้าง แสดง และกระจายความรู้ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้และการเรียนรู้ภายในองค์การ อันนำไปสู่การจัดการสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการธุรกิจที่ดี องค์การขนาดใหญ่โดยส่วนมากจะมีการจัดการทรัพยากรสำหรับการจัดการองค์ความรู้ โดยมักจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแผนกการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และรูปแบบการจัดการองค์ความรู้โดยปกติจะถูกจัดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การและประสงค์ที่จะได้ผลลัพธ์เฉพาะด้าน เช่น เพื่อแบ่งปันภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน หรือเพื่อเพิ่มระดับนวัตกรรมให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2556-2561) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ในยุทธศาสตร์ที่ 1 และ 2 ดังนี้ 1) การสร้าง

ความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนางานบริการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการ โดยออกแบบการบริการที่ยืดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้ง่ายและหลากหลายรูปแบบ เน้นการบริการเชิงรุกที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างภาครัฐและประชาชน การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง พัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริหารที่เป็นเลิศ เช่น ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบเชื่อมโยงงานบริการซึ่งกันและกัน และวางรูปแบบการให้บริการประชาชนที่สามารถขอรับบริการจากภาครัฐได้ทุกเรื่อง โดยไม่คำนึงว่าผู้รับบริการจะมาขอรับบริการ ณ ที่ใด และส่งเสริมให้ส่วนราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการให้บริการประชาชน (e-Service) เป็นต้น และ 2) การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากร มีความเป็นมืออาชีพ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีความทันสมัย กะทัดรัด มีรูปแบบเรียบง่าย มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรในองค์กร เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐประหยัดค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานต่าง ๆ และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เช่น ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อก้าวไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านปกครอง ซึ่งเห็นว่าหากมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการปฏิบัติ จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของประชาชนไม่มากนัก

ส่วนปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านปกครอง ควรจะมีการกำหนดคู่มือการปฏิบัติงานของแต่ละอำเภอให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับขั้นตอนการปฏิบัติงานและเอกสารที่ต้องใช้ในการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน เพราะบางครั้งผู้มาขอใบอนุญาตไปถามอีกอำเภอหนึ่งให้แนวกเอกสารมาแบบหนึ่ง แต่อำเภอขอเอกสารที่ละเอียดกว่า ทำให้ผู้มาขอใบอนุญาตมีความสับสนในการปฏิบัติงานของอำเภอว่าทำไมแต่ละอำเภอขอเอกสารที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ วงพัทธ์ ภูพันธ์ศรี, (2566) ที่อธิบายว่า “การจัดการความรู้” คือ การดึงเอาความรู้ที่กระจัดกระจายฝังอยู่ทั่วไปภายในองค์กร ออกมารวบรวมและแบ่งกลุ่มจัดเก็บให้เป็นองค์ความรู้ขององค์กร เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป และ การจัดการความรู้ คือ การรวบรวม การจัดระบบ การจัดเก็บ และการเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้ มีการแบ่งปันและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้แก่องค์กร และเสนอให้มีการเผยแพร่คู่มือดังกล่าวผ่านระบบสารสนเทศที่ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจสอบรายละเอียดการขอใบอนุญาต เช่น เอกสารที่ต้องใช้ในการยื่นขอใบอนุญาต ขั้นตอนการขอใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการขอใบอนุญาต เพื่อให้การขอใบอนุญาตมีมาตรฐานและแบบแผนที่แน่นอน ลดการร้องเรียนของประชาชน และอยากให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและปลัดอำเภองานที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาต ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ เพราะงานใบอนุญาตเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานเป็นอย่างดี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของวิโรจน์ ก่อสกุล, (2564) ได้อธิบายองค์ประกอบสำคัญของวงจรในการสร้างความรู้มีอยู่ 3 ส่วน คือ 1. คน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นทั้งแหล่งความรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิด

ประโยชน์ ดังนั้น การจะทำ KM จะต้องเน้นให้ความสำคัญที่องค์ประกอบนี้ ต้องรู้ว่าคุณอยู่ที่คน ๆ ไหนและคน ๆ นั้นเป็นอย่างไรเพื่อที่จะดึงความรู้จากบุคคลนั้นออกมาถ่ายทอดต่อให้ได้ 2. เทคโนโลยี ซึ่งเป็นเครื่องมือเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยนและนำความรู้ไปใช้ได้อย่างง่าย และสะดวก รวดเร็ว และมีความถูกต้อง และ 3. กระบวนการความรู้ เป็นการบริหารจัดการเพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้ใช้ เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุงและนวัตกรรม

ส่วนนายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านปกครอง โดยเห็นว่าควรจะมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน เช่น ควรจะมีการขอใบอนุญาตผ่านทางออนไลน์ได้ ซึ่งในเว็บไซต์ของกรมการปกครองก็จะมีรายละเอียดว่าต้องการเอกสารอะไรบ้างเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกอำเภอ ซึ่งประชาชนก็จะสามารถตรวจเช็คสถานะได้ว่าอยู่ในขั้นตอนไหน ใช้เวลาเท่าไรในการขอใบอนุญาต ซึ่งผู้ขอใบอนุญาตก็ต้องทำตามระบบทำให้ไม่สามารถเร่งรัดให้ผู้อนุมัติออกใบอนุญาตได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ กิรติ ยศยิ่งยง (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564) อธิบายว่า นวัตกรรมเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ คิดค้น พัฒนา สามารถนำไปปฏิบัติจริงและมีการเผยแพร่ออกสู่ชุมชน ในลักษณะของใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือของเก่าที่มีอยู่แต่เดิม แต่ได้รับการปรับปรุงเสริมแต่งพัฒนาขึ้นไป ทำให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ และแนวคิดของภาณุ ลิ้มมานนท์ (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564) กล่าวว่า “การสร้างนวัตกรรมในองค์กรแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (product innovation) การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ จำเป็นต้องมีการคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องเพื่อเสนอคุณค่าใหม่ให้แก่ลูกค้า ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญคือ การพัฒนาคุณสมบัติและลักษณะของผลิตภัณฑ์ โดยการออกแบบต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้รับ ซึ่งลูกค้าสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างนวัตกรรม ตั้งแต่กระบวนการออกแบบ การสร้าง การทดสอบ เป็นต้น 2. นวัตกรรมกระบวนการ (process innovation) ในการพัฒนาสร้างสรรคกระบวนการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต้องอาศัยความรู้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นความรู้ในเรื่องของส่วนประกอบและส่วนเชื่อมต่อกันระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น ตลอดจนความรู้หรือกระบวนการใหม่ ๆ ที่ส่งผลให้กระบวนการผลิตและการทำงานโดยรวมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นไป สิ้นค้ามีคุณภาพสูงขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง รวมทั้งการจัดการทรัพยากร การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น 3. นวัตกรรมจัดการ/นวัตกรรมการบริหาร (management innovation) การสร้างนวัตกรรมทางการจัดการ องค์กรจะต้องใช้ความรู้ทางการบริหารมาปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ซึ่งรูปแบบการบริหารจะเป็นไปในลักษณะการมีส่วนร่วมของพนักงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดเห็นใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า/ประชาชน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1. พัฒนาระบบสื่อสารหรือการอัปเดตข้อมูลเบอร์ดิจิตอลของอำเภอนั้น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานอาวรุปีน
2. ควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการปฏิบัติงาน
3. กำหนดคู่มือการปฏิบัติงานของแต่ละอำเภอให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเอกสารที่ต้องใช้ในการขออนุญาตมีและใช้อาวรุปีนและเครื่องกระสุนปืน และเผยแพร่ผ่านระบบสารสนเทศ

4. ส่งเสริมการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและปลัดอำเภอ งานที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาต ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ควรจะมีการขอใบอนุญาตผ่านทางออนไลน์

6. เพิ่มศักยภาพบุคลากรให้สามารถทำงานแทนกันได้กรณีที่ผู้ปฏิบัติงานหลักไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ขอเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้ใช้บริการที่มีต่อการดำเนินงานด้านปกครอง เฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของที่ทำการปกครองอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านปกครองเฉพาะในส่วนการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

ชนิตา เข้าปาน. (2562). การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2564. (2546, ตุลาคม 9). ราชกิจจานุเบกษา, 120(100ก), 2.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545. (2545, ตุลาคม 2). ราชกิจจานุเบกษา, 119(99ก), 1-13.

พันทิวา เงามเมฆ. (2562). ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอ กรณีศึกษา อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอหนองแค อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี. (2566). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการและนวัตกรรมในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

วิโรจน์ ก่อสกุล. (2564). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการและนวัตกรรมในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.